

Notitie Evaluatie Preventief Fouilleren 2010

1. Inleiding

Sinds 2002 wordt er in delen van Amsterdam preventief gefouilleerd om het wapenbezit en het wapengeweld dat zich in bepaalde delen van de stad voordoet¹, terug te dringen.

De inzet van het instrument preventief fouilleren in 2002 is het gevolg van een nieuwe wettelijke bevoegdheid², waarbij de gemeenteraad bij verordening³ aan de burgemeester de mogelijkheid heeft gegeven gebieden als veiligheidsrisicogebied aan te wijzen. De burgemeester kan gebieden aanwijzen indien hij van oordeel is dat gevreesd moet worden voor of dat daadwerkelijk sprake is van verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens in een bepaald gebied.

Het doel van de preventieve foulleringen is preventief, namelijk mensen er toe bewegen dat ze hun wapens thuis laten. De memorie van toelichting bij de nieuwe wettelijke bevoegdheid verwoordt het zo: 'Doelstelling van de aanwijzing als veiligheidsrisicogebied is niet dat zoveel mogelijk wapens in beslag worden genomen, maar dat de veiligheid in een gebied wordt verhoogd doordat degene die daar aanwezig is geen wapen bij zich heeft' (TK 1999-2000, 26865, nr. 5, p. 6).

Voorafgaande aan de invoering van preventief fouilleren in Amsterdam, is er intensief gedebatteerd in de Amsterdamse gemeenteraad. De raad is bezorgd over de inbreuk op het recht op privacy dat plaatsvindt als burgers worden gefouilleerd zonder dat sprake is van een verdenking. Bovendien is er bezorgdheid over onbezonnen gebruik van het middel waarbij bepaalde bevolkingsgroepen onevenredig vaak aan foullering zouden kunnen worden onderworpen. Ook toont de raad zich bezorgd over mogelijke overtreding van het discriminatieverbod en over de effecten van de controles op de relatie tussen de overheid en minderheden.

Toch besluit de raad het instrument mogelijk te maken en formuleert daarbij de volgende doelstellingen: het tegengaan van illegaal (vuur)wapenbezit, het opsporen van (vuur)wapens, het voorkomen van verstoringen van de openbare orde en het in positieve zin beïnvloeden van onveiligheidsgevoelens van omwonenden.⁴

De burgemeester van Amsterdam maakt op 23 november 2002 voor het eerst gebruik van zijn bevoegdheid om in Amsterdam gebieden aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied.

¹ In de jaren tachtig en negentig van de vorige eeuw wordt Nederland geconfronteerd met een forse toename van het aantal wapenincidenten en hiermee samenhangend een forse toename van het aantal slachtoffers van wapengeweld. Er is sprake van een vervijfvoudiging van het aantal dodelijke slachtoffers door wapengeweld. Het gestegen gebruik van wapens bij overvallen, straatroven en bedreigingen draagt bij aan een toename van onveiligheidsgevoelens.

² Artikel 151b Gemeentewet: de raad kan bij verordening de burgemeester de bevoegdheid verlenen om bij verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens, dan wel bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, een gebied, met inbegrip van de daarin gelegen voor publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven, aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied. In een veiligheidsrisicogebied kan de officier van justitie de bevoegdheden, bedoeld in artikelen 50, derde lid, 51, derde lid, en 52, derde lid, van de Wet wapens en munitie toepassen.

³ Artikel 2.6 Algemene Plaatselijke Verordening: De burgemeester kan bij verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens of bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, wegen en daaraan gelegen voor publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven, aanwijzen als veiligheidsrisicogebied.

⁴ Daarnaast worden zeven afspraken met de raad gemaakt: fouilleren gebeurt met respect voor onschuldige burgers, er worden in de komende periode geen nieuwe gebieden aangewezen dan na voorafgaand overleg met de raad, de resultaten, effecten en waardering van het middel worden vastgesteld en gerapporteerd aan de raad, de burgemeester informeert de raad over iedere actie, de bevoegdheid wordt in beginsel niet ingezet bij politieke manifestaties, de gefouilleerde wordt voorgelicht en krijgt informatie over klachtenregelingen en er vindt zorgvuldige publiekscommunicatie plaats.

2. Evaluatieve ontwikkeling van het instrument preventief fouilleren

Sinds 2002 heeft de burgemeester acht keer voor de duur van één jaar gebieden aangewezen als veiligheidsrisicogebied. Bij de aanwijzing van een gebied als veiligheidsrisicogebied wordt gekeken naar de aanwezigheid van structureel wapengeweld, waarbij sprake moet zijn van een concentratie van wapengeweld op een bepaalde plek. Vanaf 2002 wordt bij de beoordeling of sprake is van structureel wapengeweld, gekeken naar de geregistreerde wapenincidenten, de scores van de veiligheidsindex en het in dat gebied al gevoerde veiligheidsbeleid. Indien sprake is van een verhoogd aantal wapenincidenten – concentraties of hot spots genoemd – en deze concentratie heeft een substantiële omvang, is aanwijzing tot veiligheidsrisicogebied geïndiceerd.

Vanaf 2002 tot 2008 zijn jaarlijks gebieden in Amsterdam Centrum en Amsterdam Zuidoost aangewezen als veiligheidsrisicogebied. In de loop der jaren is het gebied in Centrum eerst uitgebreid met de Elandsgrachtbuurt, later is deze buurt er weer afgehaald wegens substantiële daling van het aantal geregistreerde wapenincidenten in dat gebied. Een ander deel van het veiligheidsrisicogebied Centrum, namelijk de Weteringbuurt, is er ook om dezelfde reden van af gehaald. De laatste paar jaar is het veiligheidsrisicogebied in het Centrum gelijk gebleven. In Zuidoost is na enige jaren de Venserpolder van het aangewezen veiligheidsgebied afgehaald en daarna het Bijlmerpark. Beide wegens substantiële daling van het aantal geregistreerde wapenincidenten. Vorig jaar is in Zuidoost een tweede gebied aangewezen, namelijk Holendrecht. Een paar maanden later is wegens een optredende verplaatsing van het aantal wapenincidenten, het tussenliggende gebied eveneens aangewezen als veiligheidsrisicogebied. Sinds 2008 is ook een gebied in Amsterdam Oost aangewezen als veiligheidsrisicogebied.

Het structurele wapengeweld in de aangewezen veiligheidsgebieden Zuidoost en Groot Oost, is voor een groot deel gerelateerd aan de drugscene. In deze drugscene vindt geweld plaats, zowel tussen handelaren als tussen gebruikers, als tussen deze groepen onderling. In het veiligheidsrisicogebied in het Centrum is sprake van een combinatie van geweld problematiek, namelijk zowel geweld gerelateerd aan de drugscene, als uitgaansgeweld.

In Amsterdam West is al enige jaren sprake van een hoog niveau van wapenincidenten. Sinds 2008 is in overleg met het stadsdeel en de politie een gebied in Amsterdam West benoemd als aandachtsgebied. Door de subdriehoek is een plan opgesteld met als gewenst resultaat een afname van het geregistreerd aantal wapenincidenten van 12% per jaar.. Benoeming als aandachtsgebied houdt tevens in dat het gebied onderdeel uit maakt van de jaarlijkse evaluatie, waarbij de ontwikkeling van de geregistreerde wapenincidenten in dat gebied nauwlettend in de gaten wordt gehouden. Aandachtsgebied West bestaat uit Mercatorplein en omgeving, Geuzenbuurt, Da Costabuurt, Overtoomseveld en Sierpleinbuurt. De wapenproblematiek in dit gebied is in hoge mate jeugdgerelateerd maar in mindere mate geconcentreerd in specifieke gebieden. In Amsterdam West zijn veel extra maatregelen gericht op het terugbrengen van de jeugdproblematiek. Jaarlijks wordt bezien of deze maatregelen effect hebben op het aantal wapenincidenten in dit gebied.

Naast de inzet van preventief fouilleren bij structureel wapengeweld dat drugsgerelateerd is dan wel gerelateerd aan uitgaansgeweld, wordt sinds 2007 ook incidenteel preventief gefouilleerd in gebieden met incidenteel hoog risico van wapengeweld, namelijk rondom een aantal voetbalwedstrijden. Hierbij wordt op basis van politie informatie besloten tot tijdelijke inzet van het instrument in een bepaald gebied.

Terugkijkend op acht jaar inzet van het instrument preventief fouilleren kan geconcludeerd worden dat Amsterdam het instrument preventief fouilleren inzet in gebieden met structureel wapengeweld, waarbij deze gebieden telkens voor een periode van één jaar worden aangewezen. Ook wordt sinds enige jaren het instrument ingezet in gebieden waarbij tijdelijk sprake is van een verhoogd risico op wapengeweld, namelijk rondom enkele voetbalwedstrijden. Landelijk zien we dat het instrument ook wordt ingezet na incidenten die tot veel maatschappelijke onrust leiden, bijvoorbeeld in Lelystad na een serie steekincidenten (Jack de Prikker), in Culemborg na confrontaties tussen groepen Molukkers en Marokkanen

en in Veendam na een aantal brandstichtingen. Inzet van het instrument na een incident dat grote maatschappelijke onrust veroorzaakt, heeft in Amsterdam niet plaatsgevonden.

Sinds de start met preventief fouilleren worden jaarlijks de opbrengsten van het preventief fouilleren geëvalueerd en met de raad besproken. Deze bespreking vindt plaats aan de hand van een evaluatierapport waar de opbrengsten van het preventief fouilleren -in de zin van in beslag genomen wapens bij preventief fouilleeracties- en de ontwikkeling van de geregistreerde wapenincidenten in zowel de gehele stad als in de aangewezen veiligheidsrisicogebieden worden gepresenteerd. Na de vorige evaluatie is in de driehoek besloten om de jaarlijkse evaluatie op een andere manier te laten uitvoeren, om op deze manier meer inzicht te krijgen in het aantal wapenincidenten in een bepaald gebied en de aard van de wapenincidenten in dat specifieke gebied. Daarbij is op basis van een ander uitgangspunt in de politiesystemen gezocht naar de geregistreerde wapenincidenten. Wel zou een vergelijking met de voorgaande jaren mogelijk moeten blijven. Dit betekent dat bij onderhavige evaluatie twee soorten gegevens worden gepresenteerd: één op basis van de sinds 2002 gehanteerde zoekslag en één op basis van de nieuwe zoekslag.

Bij de jaarlijkse bespreking met de raad, wordt ook het jaarlijkse bevolkingsonderzoek naar het draagvlak van het instrument preventief fouilleren betrokken. Dit bevolkingsonderzoek wordt door O&S uitgevoerd. Tot slot wordt aan de commissie van de Politieklachten gevraagd te rapporteren over het aantal ingediende klachten naar aanleiding van een preventief fouilleeractie.

3. Voorstel voor criteria voor het aanwijzen en opheffen van veiligheidsrisicogebieden

In Amsterdam wordt nu acht jaar preventief gefouilleerd waarbij enkele gebieden reeds acht keer voor de duur van een jaar aangewezen zijn als veiligheidsrisicogebied. In de aangewezen gebieden zijn goede resultaten geboekt. Dat neemt niet weg dat de toepassing van het instrument zorgvuldig overwogen dient te worden, omdat preventief fouilleren een stevige inbreuk maakt op de vrijheden van de burger, zeker in gebieden die elke keer worden aangewezen als veiligheidsrisicogebied. In deze gebieden kan ook een zeker gevoel van stigmatisering bij de bewoners ontstaan waardoor wellicht het draagvlak voor preventief fouilleren onder druk komt te staan.

Deze inbreuken op de grondrechten en mogelijke stigmatisering vereisen goede argumenten voor het aanwijzen van een gebied als veiligheidsrisicogebied. Het is ook van belang dat er helderheid is over het moment waarop aanwijzing als veiligheidsrisicogebied niet meer nodig is omdat de situatie in een gebied zodanig genormaliseerd is dat de aanwijzing opgeheven kan worden.

Om aan deze wens van transparantie en voorzienbaarheid tegemoet te komen, is een aantal criteria ontwikkeld die meer helderheid moeten verschaffen over de aanwijzing als veiligheidsrisicogebied en het opheffen van deze aanwijzing. Deze criteria vormen een nadere uitwerking van de door de raad in 2002 geformuleerde doelstellingen van het preventief fouilleren, te weten: het tegengaan van illegaal (vuur)wapenbezit, het opsporen van (vuur)wapens, het voorkomen van verstoringen van de openbare orde en het in positieve zin beïnvloeden van onveiligheidsgevoelens van omwonenden.

Aantal geregistreerde wapenincidenten

Bij het aanwijzen van veiligheidsrisicogebieden is de omvang van het aantal geregistreerde wapenincidenten in een bepaald gebied altijd een belangrijk criterium geweest. Juist op die telling van het aantal wapenincidenten, die uitgaat van een automatische zoekslag in het politiesysteem⁵, is echter ook de nodige kritiek. De kern van de kritiek is dat een deel van de wapenincidenten wel als zodanig geregistreerd staan in het politiesysteem, maar feitelijk geen wapenincident betreffen. Hierdoor zou een overregistratie ontstaan van de precieze omvang. Hoewel nader onderzoek heeft aangetoond dat niet elk incident dat in de politieregistratie is

⁵ De automatische zoekslag houdt in dat bepaalde delicten sowieso meegeteld worden en dat voor het overige gezocht wordt in de vrije tekst naar woorden als pistool, mes, dolk. Er is een complete lijst van zelfstandige naamwoorden waar naar wordt gezocht.

geregistreerd als wapenincident, dit ook daadwerkelijk is, moet bedacht worden dat er aan de andere kant ook sprake is van onderregistratie. Enerzijds komt dat doordat de meldings- en aangiftebereidheid van (wapen)gewelddelicten laag is. Als een voorval door of namens een slachtoffer wordt gemeld bij de politie dan is er sprake van melding. Volgens de Veiligheidsmonitor werd in 2009 in de regio Amsterdam-Amstelland 35% van de delicten gemeld bij de politie, dit is ongeveer gelijk aan 2008 toen 36% van de delicten werd gemeld. Er zijn grote verschillen in de mate waarin voorvallen worden gemeld bij de politie naar type delict. Vermogensdelicten werden, mede doordat dit vaak noodzakelijk is in verband met de verzekering, het vaakst gemeld. Zowel in 2008 als in 2009 deed 47% van de slachtoffers een melding bij de politie. Gewelddelicten zijn in 2009 in 27% van de gevallen gemeld (in 2008 was dit 28%).

In concreto betekent dit dat zo'n 70% tot 75% van alle geweldsincidenten niet zichtbaar is in de politieregistratie. Het is niet precies bekend hoe het staat met de onderregistratie van geweldsincidenten met een wapen. Onwaarschijnlijk is in ieder geval dat het meldingspercentage voor dit type delict heel veel hoger zal liggen.

Daarnaast kan worden gesteld dat sprake is van een onderregistratie omdat de daadwerkelijk omvang van illegaal wapenbezit vele malen hoger is dan uit de politieregistratie blijkt. Zo wordt in onderzoek van het IVA het illegale vuurwapenbezit in Nederland geschat op minimaal 5 en maximaal 8 illegale vuurwapens per 1000 inwoners. Doorvertaald naar Amsterdam betekent dit dat er grofweg 5.000 illegale vuurwapens in omloop zijn. Voor steekwapens zal dit een veelvoud zijn.

De aanname is daarom gerechtvaardigd dat het daadwerkelijke aantal wapenincidenten (het in het bezit hebben van een wapen is immers ook een incident) eerder beduidend hoger dan lager zal zijn. Het aantal geregistreerde wapenincidenten per buurt wordt daarom nog altijd gezien als een belangrijke criterium om de wapenproblematiek in een gebied te kunnen duiden.

Zoekslag: welke incidenten worden betrokken?

In de periode 2003 t/m 2008 heeft de berekening van het aantal wapenincidenten jaarlijks steeds op dezelfde wijze plaatsgevonden. Bij de daarbij gehanteerde definitie worden bepaalde typen voorvallen in ieder geval meegeteld (zoals bijv. het delict bezit overige wapens) en wordt bij overige voorvallen gecheckt of bepaalde woorden, zoals pistool, dolk of mes, in het incidentformulier voorkomen. Voorvallen met wapens waarbij de code huiselijk geweld aangevinkt was, zijn daarbij buiten beschouwing gelaten. Bij de analyse over 2009 is gekozen voor bijstelling van de definitie. Besloten is om ook wapenincidenten van huiselijk geweld mee te rekenen. De belangrijkste reden hiervoor is dat onderzoek van het IVA heeft aangetoond dat een aanzienlijk deel van het geregistreerde huiselijk geweld zich buiten de woning afspeelt. Het komt regelmatig voor dat geweldsincidenten (al dan niet met wapen) binnen beginnen en een vervolg krijgen op straat. Overigens is het niet zo dat deze nieuwe definitie leidt tot een grote toename van het aantal wapenincidenten. In het vervolg zal bij de zoekslag in het politiesysteem huiselijk geweld met een wapen betrokken gaan worden. In dit overgangsjaar is de evaluatie zowel op basis van de oude als op de nieuwe zoekslag uitgevoerd. In de toekomst zal alleen de nieuwe zoekslag worden gehanteerd. Dit betekent dat een vergelijking tussen de cijfers vóór 2009 en na 2009, niet meer mogelijk zal zijn.

Hoeveel geregistreerde wapenincidenten leveren een inbreuk op de openbare orde op?

In de eerste plaats moet het aantal geregistreerde wapenincidenten substantieel zijn voordat sprake is van een verstoring van de openbare orde. Anders gezegd: er moet sprake zijn van een gebied met enige massa qua wapenincidenten. Daarnaast dient er sprake te zijn van een bepaalde mate van concentratie van geregistreerde wapenincidenten, kortom er zal een redelijke "wapendichtheid" aanwezig moeten zijn. Het gebied moet niet zo groot worden dat er weliswaar een substantiële hoeveelheid wapenincidenten plaatsvindt, maar dat het aantal wapenincidenten per vierkante kilometer relatief klein wordt en bijvoorbeeld het gemiddelde in Amsterdam te dicht nadert. Dit betekent dat de 'zwaarte' van de inbreuk op de openbare orde gemeten wordt aan de hand van het aantal geregistreerde wapenincidenten in een bepaald gebied, waarbij er in vergelijking met de gehele stad, sprake moet zijn van verhoogde concentratie van geregistreerde wapenincidenten op die plek.

Uitgangspunt is dus de grootte van het gebied en het aantal geregistreerde wapenincidenten in dat gebied. Het aantal inwoners in een gebied zal niet als uitgangspunt worden gebruikt. Dit komt omdat er in Amsterdam per gebied grote verschillen in inwonersaantal zijn. Als we wel als uitgangspunt het aantal inwoners per gebied zouden hanteren, zouden gebieden met relatief weinig bewoners (zoals Leidseplein en omgeving, Rembrandtplein e.o., Museumplein e.o., het Arenagebied in Zuidoost) en veel geregistreerde wapenincidenten, per definitie opvallen. Het is van belang om te bekijken of de geregistreerde wapenincidenten getalsmatig opvallen rekening houdend met de grootte van het gebied.

De beleving van bewoners

Naast deze objectieve uitgangspunten is het van belang hier een subjectief uitgangspunt aan toe te voegen. Een belangrijke doelstelling van het instrument preventief fouilleren is immers het tegengaan van onveiligheidsgevoelens. De beleving van geweldsproblemen in de buurt vormt de logische subjectieve evenknie van het objectieve aantal wapenincidenten in een buurt. Indien het objectieve criterium (het aantal wapenincidenten) ondersteund wordt door de subjectieve ervaringen met geweldsdelicten in de buurt is de aanwijzing van een veiligheidsrisicogebied meer uitgebalanceerd.

De aard van het wapenincident, de kwetsbaarheid van de omgeving

Naast de hierboven genoemde meer kwantitatieve criteria, is er ook een aantal meer kwalitatieve criteria te onderscheiden die een rol spelen bij het oordeel of sprake is van verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens, zodat aanwijzing als veiligheidsrisicogebied overwogen zou moeten worden. In de eerste plaats is dat de aard van het wapenincident. Hoewel elk wapenincident er één te veel is, kan in zijn algemeenheid worden gezegd dat eenvoudige mishandeling een minder grote inbreuk oplevert op de openbare orde dan een schietincident.

Daarnaast speelt de kwetsbaarheid van de omgeving een rol; rondom scholen en in uitgaanscentra is het uitstralingseffect van een wapenincident groter dan bij een wapenincident op een afgelegen industrieterrein. Hoewel moeilijk te kwantificeren, spelen deze overwegingen een rol bij de beoordeling of de openbare orde in een bepaald gebied wordt verstoord door de aanwezigheid van wapens.

De eisen van proportionaliteit en subsidiariteit

Het aanwijzen van veiligheidsrisicogebieden zal proportioneel moeten zijn en moeten voldoen aan het subsidiariteitsvereiste: dit betekent dat, gezien de ernst van de wapenincidenten in het specifieke gebied, inzet van het instrument een gerechtvaardigde inbreuk op het recht van privacy van de gefouilleerden maakt en dat preventief fouilleren op dat moment en op die plek het meest aangewezen instrument is zonder dat er een minder ingrijpend instrument voorhanden is waarmee hetzelfde doel kan worden bereikt.

Anders gezegd: in hoeverre zijn of worden alternatieve instrumenten en middelen toegepast in het gebied om het aantal wapenincidenten terug te dringen en hoe succesvol zijn deze en tegen welke prijs? Alternatieve middelen zijn onder meer inzet extra toezicht, extra recherchecapaciteit, voorlichting/preventie, straatcoaches, camera's, recherche, aanwijzen als overlastgebied.

Dit brengt ons tot de volgende criteria:

Ten aanzien van gebieden waarbij sprake is van structureel wapengeweld:

- Een buurt wordt geïndiceerd als mogelijk veiligheidsrisicogebied indien er volgens de automatische zoekslag in het politiesysteem (incl. huiselijk geweld) gemiddeld minimaal 100 geregistreerde wapenincidenten per vierkante kilometer plaatsvinden met een minimum van 200 geregistreerde wapenincidenten in het hele geselecteerde gebied. Ter achtergrondinformatie: in 2009 vonden in Amsterdam gemiddeld 28 geregistreerde wapenincidenten per vierkante kilometer plaats. Gezien de impact van het instrument preventief fouilleren, is terughoudendheid geboden. Deze terughoudendheid komt ondermeer tot uitdrukking door dat het instrument pas toegepast wordt bij een hoge concentratie wapengeweld. In Amsterdam is tot nu toe een gebied aangewezen als veiligheidsrisicogebied dat 6% van de totale oppervlakte

van Amsterdam uitmaakt. Het minimaal vereiste volume van 200 is gebaseerd op het uitgangspunt dat de wapenproblematiek in een bepaald gebied, een zodanige omvang dient te hebben dat de extra politie inzet die nodig is bij het toepassen van preventief fouilleren, gerechtvaardigd is.

- In het aan te wijzen veiligheidsrisicogebied ervaren de bewoners meer geweldsproblematiek dan gemiddeld in Amsterdam. Dit wordt gemeten met de Veiligheidsmonitor.
- De volgende meer kwalitatieve criteria worden meegewogen bij een aanwijzing:
 - de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit
 - de aard van de wapenincidenten en de kwetsbaarheid van de omgeving. Hierbij moet onder meer worden gedacht aan de aanwezigheid van scholen of speeltuinen in de directe omgeving van de wapenincidenten, of gebieden waar veel bezoekers komen.

Ten aanzien van gebieden met een incidenteel hoog risico van wapengeweld:

- In gebieden met incidenteel hoog risico van wapengeweld, wordt op basis van politie informatie besloten tot tijdelijke inzet van het instrument. Deze inzet zal niet langer zijn dan de periode waar sprake is van het incidentele hoge risico.

Ten aanzien van een incident dat tot grote maatschappelijke onrust leidt:

- In gebieden waar sprake is van grote maatschappelijke onrust als gevolg van een wapenincident zal het instrument kunnen worden ingezet, waarbij de duur is gerelateerd aan de onrust in het specifieke gebied.

Beoordeling van de criteria

De afweging of een gebied aangewezen zou moeten worden als veiligheidsrisicogebied, wordt langs de hierboven genoemde criteria gelegd. Indien aan bovenstaande criteria wordt voldaan, wordt in beginsel overgegaan tot aanwijzing. Indien niet of niet meer aan bovenstaande criteria wordt voldaan, wordt niet overgegaan tot aanwijzing of wordt de aanwijzing ingetrokken. Dat neemt niet weg dat het onder omstandigheden toch mogelijk zal moeten blijven om over te gaan tot aanwijzing van een veiligheidsrisicogebied ook als niet aan alle criteria is voldaan, aangezien het voorstelbaar is dat de openbare orde in een gebied zodanig is verstoord, ook zonder dat de minimumnorm van het aantal geregistreerde wapenincident per gebied wordt gehaald, zodat inzet van het instrument gerechtvaardigd is. In alle gevallen zal bij de aanwijzing worden gemotiveerd in hoeverre aan de criteria is voldaan en bij afwijking van de criteria zal worden gemotiveerd waarom de burgemeester van oordeel is dat toch sprake is van verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens dat aanwijzing als veiligheidsrisicogebied geïndiceerd is.

4. De evaluatie 2010: resultaten

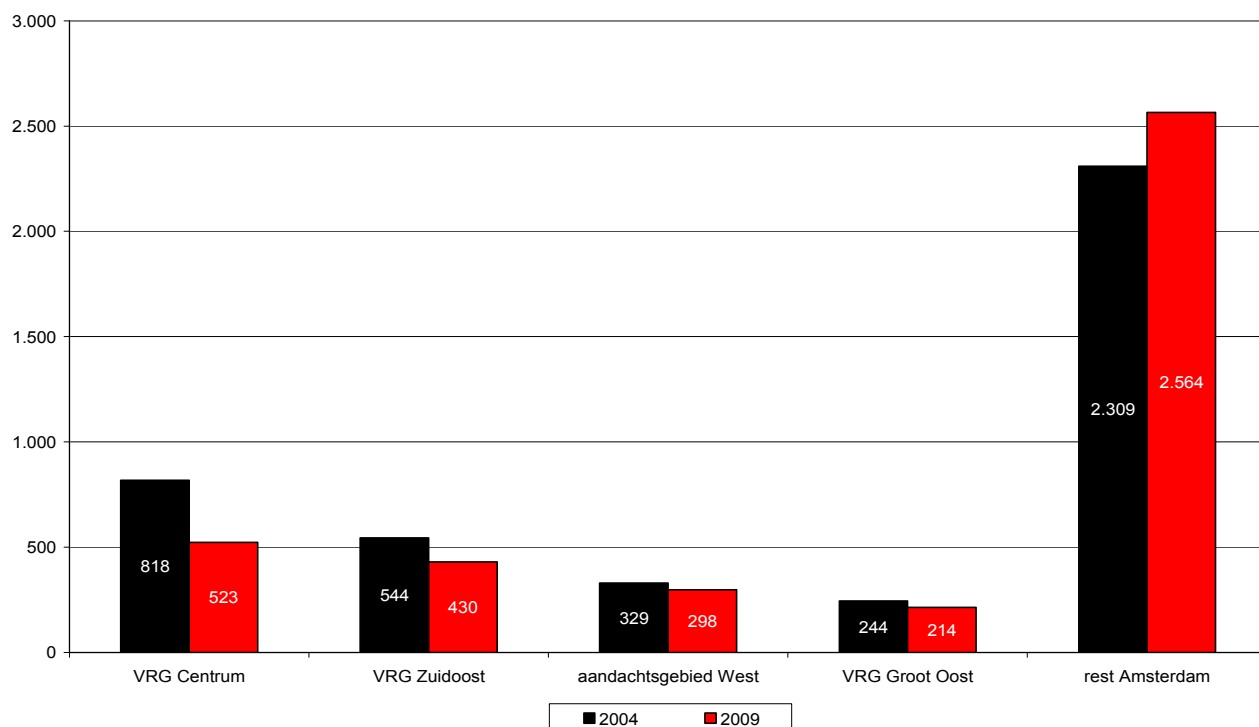
Het aantal geregistreerde wapenincidenten op basis van de oude zoekslag

In de gebieden waar preventief wordt gefouilleerd is sinds 2004⁶ sprake van een forse daling van het aantal wapenincidenten. In het Veiligheidsrisicogebied in het centrum is het aantal wapenincidenten gedaald van 818 in 2004 naar 523 in 2009 (-36%). In het veiligheidsrisicogebied in Zuidoost is het aantal wapenincidenten afgenomen van 544 naar 430 (-21%). In veiligheidsrisicogebied Oost is het aantal wapenincidenten afgenomen van 244 naar 214 (-12%). Aandachtsgebied west gaat van 329 naar 298; een daling van 9%.

In de rest van de stad is sprake van een stijging van het aantal geregistreerde wapenincidenten. In de gebieden waar preventief fouilleren niet wordt toegepast is het aantal wapenincidenten sinds 2004 gestegen van 2.638 naar 2.862 (+8%).

⁶ Er vindt een vergelijking met 2004 plaats, omdat er een wettelijke beperking is van vijf jaar bij het opvragen van politiegegevens. Daarnaast geeft een vergelijking met vijf jaar geleden een goed zicht op mogelijke trends die plaatsvinden.

Figuur 1: Aantal geregistreerde wapenincidenten per gebied in 2009 in vergelijking tot 2004

Resultaten over 2009 op basis van de oude zoekslag

1. Er is in 2009 sprake van een daling van het aantal wapenincidenten in de stad Amsterdam met 0,6%.
2. Als de aangewezen veiligheidsrisicogebieden buiten beschouwing worden gelaten, is sprake van een stijging van het aantal wapenincidenten met 2,8%.
3. Er is buiten de aangewezen veiligheidsrisicogebieden sprake van hot spots in Amsterdam Noord en West. In deze hot spots is sprake van relatief veel wapenincidenten.
4. Het aantal wapenincidenten in het aangewezen veiligheidsrisicogebied Amsterdam Centrum is de laatste onderzoeksperiode gedaald met 10,9% tot 523.
5. In het veiligheidsrisicogebied in Zuidoost is het aantal wapenincidenten in de laatste onderzoeksperiode gedaald met 6,5% tot 430.
6. In het veiligheidsrisicogebied Groot Oost is het aantal wapenincidenten in de laatste onderzoeksperiode gedaald met 3,6% tot 214.
7. In het aandachtsgebied Amsterdam-West is het aantal wapenincidenten in de laatste onderzoeksperiode gedaald met 14,1% tot 298.

De conclusies uit het evaluatie onderzoek van IVA

In de door IVA aangegeven gebieden⁷ in Amsterdam Centrum, Zuidoost en West is sprake van de meest ernstige wapenproblematiek. In Zuidoost voltrekt zich 19% van het totaal aantal veronderstelde wapenincidenten, waarbij relatief veel vuurwapenbezit en straatroof voorkomen. In Centrum voltrekt zich 21% van het totaal aantal veronderstelde wapenincidenten, relatief vaak bezit van overige wapens, gelokaliseerd op de openbare weg

⁷ Deze gebieden beslaan de politiedistricten en komen dus niet overeen met de aangewezen veiligheidsrisicogebieden.

en in de horeca. In West voltrekt zich 22% van het totaal aantal veronderstelde wapenincidenten, waarbij relatief veel bedreigingen en eenvoudige mishandelingen. Relatief wat vaker in/rondom woningen dan gemiddeld in Amsterdam. In Grootoost voltrekt zich 10% van het totaal veronderstelde wapenincidenten. Qua inhoudelijke typering laat het gebied een gemiddeld beeld zien. Noord omvat 10% van het totaal aantal geregistreerde wapenincidenten, evenals in West betreft het relatief veel bedreigingen en eenvoudige mishandelingen, vaker in/rondom woningen dan gemiddeld in Amsterdam.

Op basis van deze conclusies komt IVA tot de volgende aanbevelingen:

1. in Zuidoost opnieuw een veiligheidsrisicogebied aan te wijzen;
2. in Amsterdam Centrum opnieuw een veiligheidsrisicogebied aan te wijzen;
3. een gerichte aanpak uit te werken ten behoeve van de aanpak van wapenincidenten in de hotspot-gebieden in Amsterdam West;
4. te bepalen in hoeverre er prioriteit dient uit te gaan naar de voor Amsterdam relatief gemiddelde veronderstelde wapenproblematiek in het huidige veiligheidsrisicogebied in Amsterdam Oost;
5. te bepalen in hoeverre er prioriteit dient uit te gaan naar de voor Amsterdam relatief gemiddelde veronderstelde wapenproblematiek in het huidige veiligheidsrisicogebied in Amsterdam Noord.

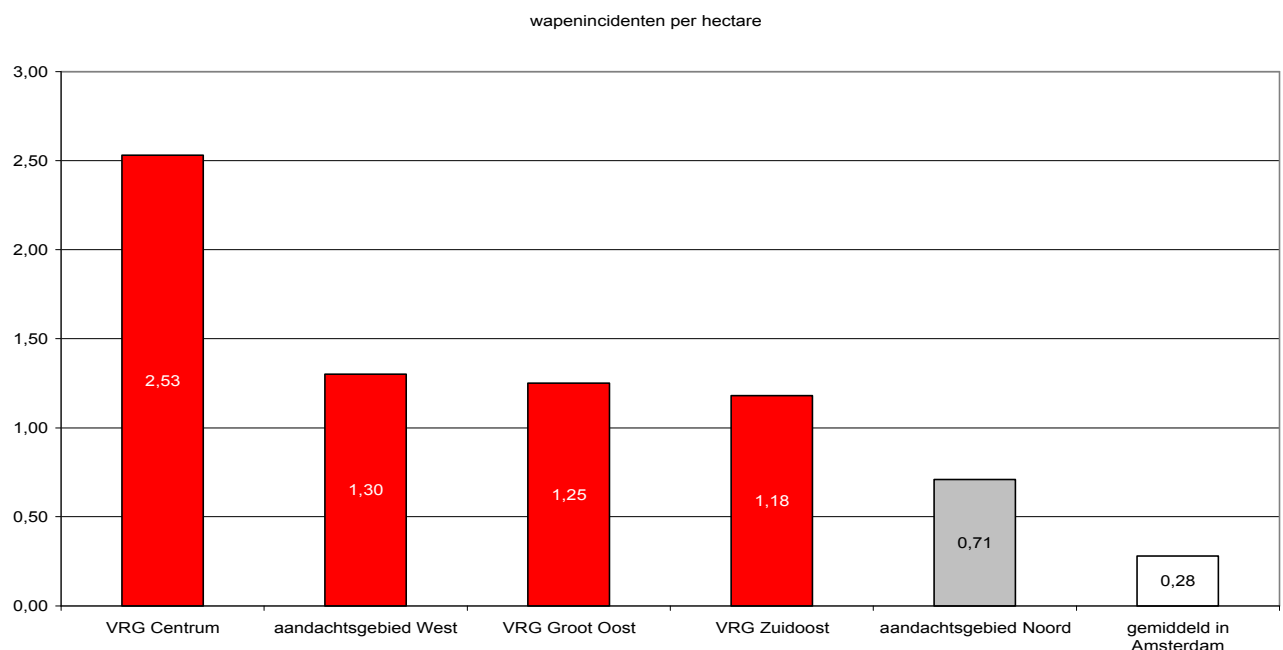
5. De criteria toegepast

Op basis van de nieuwe zoekslag en de in deze notitie vastgestelde criteria blijkt dat vier gebieden hieraan voldoen.

1. In de eerste plaats het al aangewezen veiligheidsrisicogebied in Amsterdam Centrum.
2. Op de tweede plaats een gebied in stadsdeel West,
3. Op de derde plaats veiligheidsrisicogebied Oost.
4. Op de vierde plaats veiligheidsrisicogebied Zuidoost.

In bijgaande tabel worden per gebied de concentratie per vierkante kilometer vermeld.

Figuur 2: concentratie van wapenincidenten per gebied

Inzoomend op de onderscheiden gebieden, levert het volgende op:

- In VRG Centrum gaat het om 533 wapenincidenten in 2009. Het gebied is ruim 2 km² (211 hectare) groot. Dat komt neer op 250 wapenincidenten per jaar per vierkante kilometer. VRG Centrum heeft 20.492 inwoners. Centrum wordt qua wapenincidenten gekenmerkt door veel straatroven en wapenbezit. Relatief vaak gaat het om messen. De incidenten spelen zich nauwelijks af in en rondom woningen, maar veel vaker op de openbare weg of in de horeca.
- In politiedistrict West⁸ zijn in 2009 1352 wapenincidenten geregistreerd. Een deel daarvan bevindt zich in stadsdeel West; in dit stadsdeel zijn 684 wapenincidenten geregistreerd. Het overige deel bevindt zich in Nieuw West; hier gaat het om 668 geregistreerde wapenincidenten. Hoewel stadsdeel Nieuw West beduidend groter is dan stadsdeel West, namelijk 3,3 keer zo groot, zijn er minder geregistreerde wapenincidenten dan in stadsdeel West. Er is binnen stadsdeel Nieuw West geen concentratie aan te wijzen die voldoet aan de criteria zoals die in deze notitie opgesteld zijn. De concentratie van wapenincidenten in Nieuw West komt uit op 0,23, dat is 23 incidenten per vierkante kilometer. In stadsdeel West is daarentegen wel een gebied aan te wijzen dat voldoet aan de in deze notitie opgestelde criteria. Het gaat hierbij om een deel van het voormalige stadsdeel De Baarsjes en een deel van voormalig stadsdeel Oud-West aangevuld met een enkele buurt uit de voormalige stadsdelen Bos en Lommer en Westerpark. In dat gebied gaat het om 286 geregistreerde wapenincidenten. Het gebied is ruim 2 km² (220 hectare) groot. Er vinden 130 wapenincidenten per jaar per vierkante kilometer plaats. Het gebied heeft 50.318 inwoners. De wapengerelateerde problematiek in West betreft vooral bedreiging en mishandeling. In vergelijking met het Amsterdamse gemiddelde is er sprake van wat meer wapengebruik dan alleen wapenbezit. Het gaat relatief vaak om incidenten die zich in en om de woning afspelen.
- In VRG Groot Oost gaat het om 271 wapenincidenten in 2009. Het gebied is ruim 2 km² (217 hectare) groot. Dat komt neer op 125 wapenincidenten per jaar per vierkante kilometer. VRG Groot Oost heeft 45.388 inwoners. In Groot Oost gaat het voornamelijk om bedreiging/mishandeling en wapenbezit. Het komt op de openbare weg als in/rondom woning ongeveer even vaak voor.
- In VRG Zuidoost gaat het om 584 wapenincidenten in 2009. Het gebied is bijna 5 km² (493 hectare) groot. Dat komt neer op 120 wapenincidenten per jaar per vierkante kilometer. VRG Zuidoost heeft 45.589 inwoners. In Zuidoost blijkt bij 50% van de wapenincidenten een vuurwapen dan wel schijnvuurwapen betrokken te zijn. Kenmerkend voor het gebied is verder dat er veel straatroven met wapens plaatsvinden. Veel van de wapenincidenten spelen zich af in en rondom woningen.

Voor zowel de drie veiligheidsrisicogebieden als voor het gebied in stadsdeel West dat aan de criteria voldoet, geldt dat de bevolking de geweldproblematiek ook daadwerkelijk als veiligheidsprobleem ervaart. Gemeten over heel Amsterdam vindt 26% van de inwoners dat geweldsdelicten vaak of soms voorkomen in hun buurt. Voor de buurten in de veiligheidsrisicogebieden en het gebied in stadsdeel West liggen die percentages beduidend hoger.

- In veiligheidsrisicogebied Centrum ervaart 67% van de bewoners van de Burgwallen Oude Zijde geweldsproblematiek in hun buurt. Bij de bewoners van de Burgwallen Nieuwe Zijde en Nieuwmarkt gaat het om respectievelijk 46% en 36%.
- In het overgrote deel van veiligheidsrisicogebied Zuidoost geeft 47% van de inwoners aan dat geweldsproblematiek soms tot vaak voorkomt.
- In veiligheidsrisicogebied Groot Oost varieert de door bewoners ervaren geweldsproblematiek van 31% tot 42%.
- In het gebied in West dat aan de criteria voldoet vindt 40% van de inwoners van het voormalige stadsdeel De Baarsjes dat geweldproblematiek soms tot vaak voorkomt. In het

⁸ Het gebied dat in 2008 in West is aangewezen als aandachtsgebied West bestaat uit Mercatorplein en omgeving, Geuzenbuurt, Da Costabuurt, Overtoomseveld en Sierpleinbuurt.

Oostelijke deel van het aandachtsgebied West komt de door bewoners ervaren geweldsproblematiek overeen met het stedelijk gemiddelde van 26%.

6. Een aantal relevante aspecten van preventief fouilleren uitgewerkt

Wapenopbrengsten

Sinds 2002 zijn er in VRG Centrum 146 acties gehouden, daarbij zijn ruim 62.000 mensen gecontroleerd. De variatie per jaar is groot. Het aantal aanhoudingen in VRG Centrum is sinds 2002 346 met een gemiddelde van 50 per jaar. Sinds de start van preventief fouilleren zijn er ruim 1.500 wapens in beslag genomen. In 2009 was de wapenopbrengst beduidend hoger dan in de jaren 2005 t/m 2008.

In VRG Zuidoost zijn sinds 2002 ruim 45.000 personen preventief gefouilleerd. De variatie per jaar is wederom fors. Het aantal aanhoudingen bedraagt 355. De variatie per jaar is wat groter dan in VRG Centrum. Het aantal gevonden wapens is bijna 800 in totaal. In 2009 werden er 139 wapens in beslag genomen.

In Groot Oost wordt pas sinds 2 jaar gefouilleerd. In die 2 jaar zijn 56 personen aangehouden en bedraagt de wapenopbrengst 209.

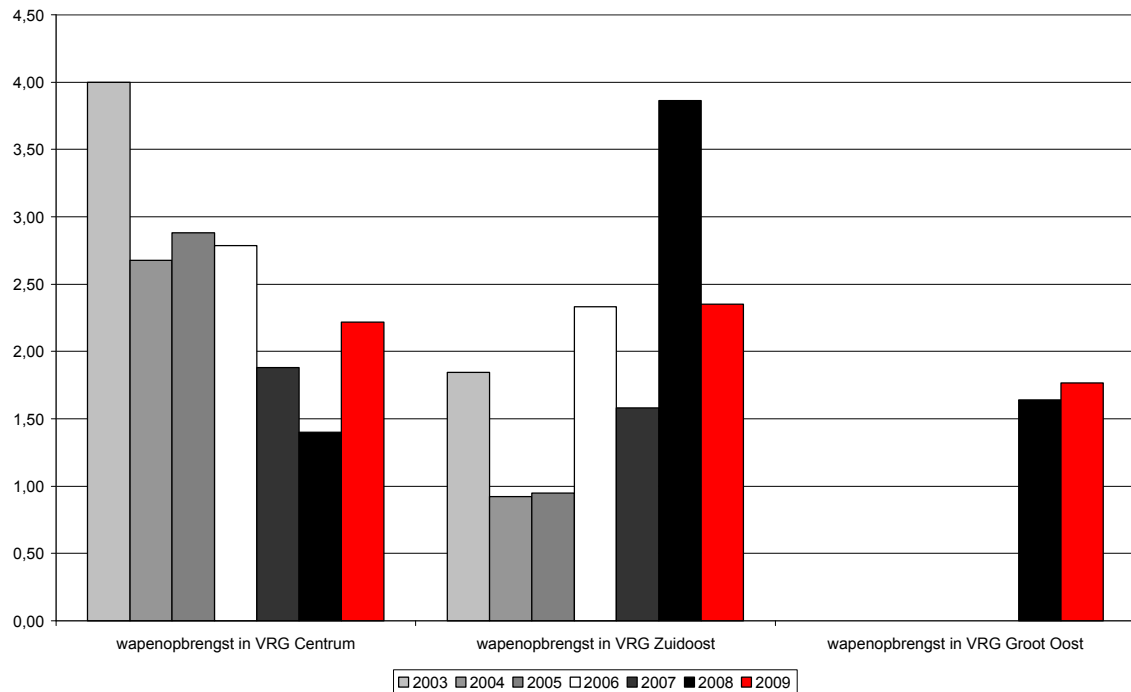
Tabel 1: Totaalopbrengsten preventief fouilleren 2003-2009

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	totaal
personen VRG Centrum	6.925	13.856	6.351	4.773	8.563	9.925	11.944	62.337
aanhoudingen VRG Centrum	67	62	40	40	39	50	48	346
wapenopbrengst VRG Centrum	277	371	183	133	161	139	265	1.529
personen VRG Zuidoost	6.020	11.727	5.803	2.914	8.287	4.479	5.909	45.139
aanhoudingen VRG Zuidoost	42	46	33	34	77	65	58	355
wapenopbrengst VRG Zuidoost	111	108	55	68	131	173	139	785
personen VRG Groot Oost						1.403	10.526	11.929
aanhoudingen Groot Oost						21	35	56
wapenopbrengst Groot Oost						23	186	209

* Groot Oost is in 2008 aangewezen als veiligheidsrisicogebied

Gemiddeld zijn in 2009 bij 2 van de 100 preventief gefouilleerde personen wapens aangetroffen. In Zuidoost en Centrum lag dit percentage wat hoger dan in Groot Oost. Sinds de start van preventief fouilleren varieert dit percentage tussen ongeveer 1 en 4 aangetroffen wapens per 100 gefouilleerden.

Figuur 3: Wapenopbrengst preventief fouilleren per 100 gefouilleerden in VRG's

Kortom:

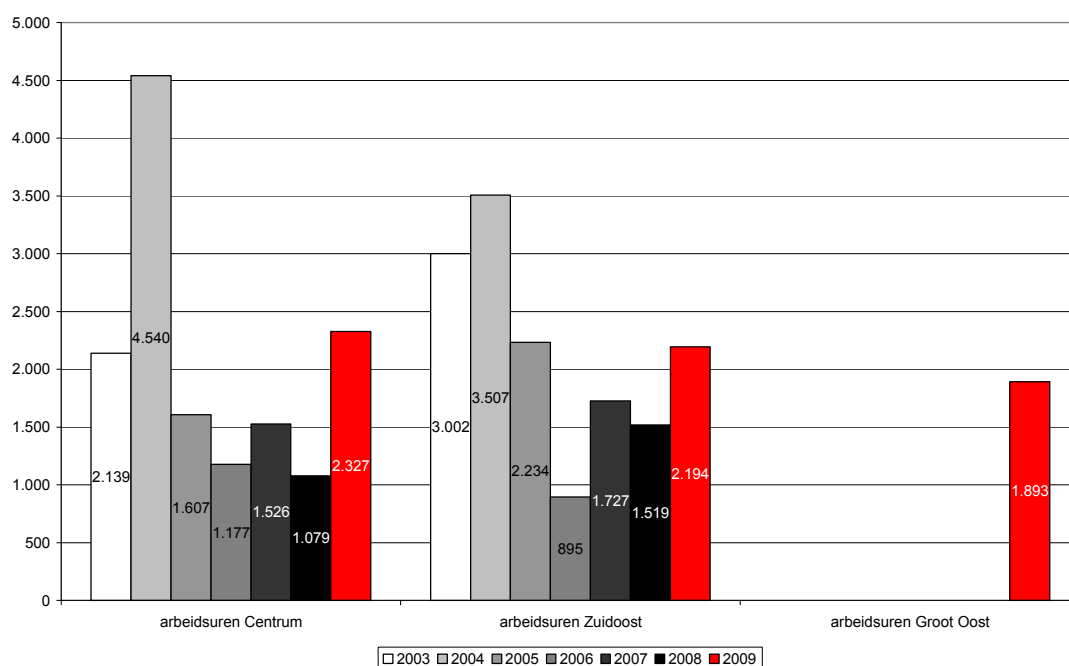
- Het aantal aanhoudingen in de VRG's als gevolg van preventief fouilleren varieert van jaar tot jaar, maar een dalende of stijgende lijn is er niet.
- Hoewel de wapenopbrengsten (zowel in absolute zin als per 100 gefouilleerden) een grilliger verloop laten zien, geldt ook hier dat er door de tijd heen geen daling of stijging waarneembaar is.

Deze resultaten duiden er op dat de effectiviteit van het instrument in termen van wapenopbrengsten in de loop per jaren gelijk is gebleven.

De kosten van het preventief fouilleren in vergelijking met de aanpak in aandachtsgebied West

Onderstaande tabel geeft het aantal arbeidsuren weer die de politie in de afgelopen jaren in elk veiligheidsrisicogebied heeft ingezet bij het preventief fouilleren. Hieruit blijkt dat de politie-inzet per jaar verschilt. Uitgaande van een aantal van 1400 effectief in te zetten arbeidsuren per jaar per full time employer (fte), zijn gemiddeld de kosten per veiligheidsrisicogebied het afgelopen jaar 1,5 fte per veiligheidsrisicogebied.

Figuur 4: ureninzet politie per veiligheidsrisicogebied

Een vergelijking tussen de kosten van preventief fouilleren met de aanpak in aandachtsgebied West is niet zonder meer te maken. Een belangrijke oorzaak ligt in de omstandigheid dat in Amsterdam West is gekozen voor een brede benadering en niet voor een specifieke wapenaanpak. Hierdoor is moeilijk vast te stellen welk onderdeel van de aanpak meer of minder heeft bijgedragen aan de behaalde resultaten op het gebied van de daling van het aantal wapenincidenten, laat staan hoeveel capaciteit specifiek daarvoor is ingezet. Ten aanzien van enkele specifieke onderdelen van de aanpak kan aangegeven worden hoeveel fte beschikbaar is waarbij een deel toe te rekenen zal zijn aan de daling van het aantal wapenincidenten in aandachtsgebied West.

De werkwijze in het politiedistrict steunt op een tweetal pijlers. Enerzijds is dat de aanpak van prioritaire delicten (o.a. overvallen, straatroof, bedreiging/mishandeling/openlijke geweldpleging, huiselijk geweld en woninginbraken); dat zijn veelal delicten waarbij geweld wordt angewend. Anderzijds is dat de aanpak overlastgevende en criminele jeugdigen: een doelgroep die blijkens eerdere COT evaluatie-rapporten bij het plegen van delicten in district West zorgt voor de meeste wapenincidenten. Bij de aanpak werkt de politie samen met partners, in dit verband is het relevant te noemen stadsdelen, het OM en OOV. Voor de aanpak overvallen en straatroof ligt de focus op gerichte inzet van recherche en inzet van gericht toezicht. Vanaf 2007 is de capaciteit van de districtsrecherche gestegen met ongeveer 35 fte. De aanpak van overlastgevende en criminele jeugd is de tweede pijler van de aanpak. Ook hierbij is sprake van een nauwe ketensamenwerking en een breed samengesteld maatregelenpakket. In de ketenunit wordt de justitiële aanpak en de zorg afgestemd (politie 2fte) en in de pilot west wordt gewerkt aan o.a. de verkorting van de doorlooptijden (politie 1 fte). Ook worden straatcoaches ingezet voor de aanpak van overlastgevende jeugd: 10 fte. Inmiddels kent het district 4 schoolveiligheidsteams (aan de wijkteams August Allebéplein (2), Lodewijk van Deijsselstraat en Meer en Vaart) 4 fte politie. Bij elke school voor voortgezet onderwijs worden jaarlijks de kluisjes van leerlingen gecontroleerd op de aanwezigheid van wapens en worden er jaarlijks afspraken met de schoolbesturen gemaakt. Ook worden er buurtveiligheidsteams ingezet, en is een Vliegende Brigade actief in West.

In de andere veiligheidsrisicogebieden worden ook enkele van de in West gebruikte instrumenten ingezet. Zo wordt in het oostelijke deel van veiligheidsrisicogebied Groot Oost (voormalig stadsdeel Zeeburg) gewerkt met een buurtveiligheidsteam en met straatcoaches. Dit geldt niet voor de overige deel van veiligheidsrisicogebied Groot-Oost en de andere twee veiligheidsrisicogebieden. Wel is in Amsterdam Centrum en het westelijke deel van

veiligheidsrisicogebied Groot-Oost (Transvaalbuurt) een Vliegende brigade actief. In Zuid-Oost is het afgelopen jaar begonnen met een intensieve aanpak van de top 50 van meest overlastgevende personen in dit stadsdeel.

De ontwikkeling van de objectieve veiligheidscijfers van 2008 naar 2009 in de gehele stad laat het volgende beeld zien:

In Zuidoost is de veiligheidsindex gemiddeld per buurt met 25 punten verbeterd. In Centrum is de veiligheidsindex gemiddeld met 15 punten verbeterd. In West en Nieuw-West is de veiligheidsindex gemiddeld met 8 punten verbeterd. In stadsdeel Zuid is de veiligheidsindex per buurt gemiddeld met 6 punten verbeterd. In stadsdeel Oost en Noord is de gemiddelde veiligheidsindex per buurt met 2 punten verbeterd.

Concluderend kan gesteld worden dat de specifieke aanpak van wapengeweld door middel van preventief fouilleren een zeer bescheiden beslag legt op de politiecapaciteit per veiligheidsrisicogebied. Uiteraard legt de brede aanpak van district West een aanzienlijk groter beslag op de politiecapaciteit in dit district.

De ontwikkelingen ten aanzien van jeugd en het gebruik van wapens

Zoals al eerder in deze notitie genoemd, is het aandeel van overlastgevende en criminele jeugd in het aantal geregistreerde wapenincidenten in aandachtgebied West aanzienlijk.

In het kader van het Regionaal Veiligheidsplan is een onderzoek uitgevoerd naar de cijfermatige ontwikkeling van jeugdgeweld. Daaruit is onder meer gebleken dat het wapengebruik en het wapenbezit onder jongeren opvalt. Zo zijn jongeren van 12 tot en met 24 jaar vaker dan 25-plussers bij wapenincidenten betrokken en zijn zij eerder geneigd een wapen daadwerkelijk te gebruiken. Hierdoor zijn de gevolgen van wapenincidenten met jongeren over het algemeen heftiger.

Bijna 9 van de 10 jeugdige verdachten van wapenincidenten is een bekende van de politie. 50% van de jeugdige wapenverdachten heeft zelfs meer dan 5 antecedenten. Het dragen van een wapen uit stoerheid of zelfbescherming is onder jongeren geen uitzondering. De kans op betrokkenheid bij een incident en het escaleren daarvan is groter dan bij 25-plussers vanwege het impulsieve handelen van de jongeren. Jongeren geven aan dat wapens niet zozeer een rol spelen op scholen, maar meer op straat en in de wijk. Over de pakkans hebben jongeren verschillende opvattingen. Sommigen schatten de kans hoog in maar anderen menen dat zolang je je wapen niet laat zien, je niet gepakt kan worden.

Bevolkingsonderzoek en klachten preventief fouilleren

Ook dit jaar heeft O&S het draagvlak voor preventief fouilleren bij de Amsterdammers onderzocht. Hieruit blijkt dat 78% aan voorstander te zijn van wapencontroles te zijn. Dat is iets hoger dan de voorgaande jaren. Het aantal tegenstanders van wapencontroles neemt iets af: van 10% naar 8%. 74% van de Amsterdammers heeft er geen moeite mee zelf gecontroleerd te worden. Ook vindt zo'n 60% van de ondervraagden dat de politie in het openbaar vervoer en in de hele stad op wapens mag controleren. Daarnaast zien we dat elk jaar het percentage dat denkt dat de stad veiliger wordt door preventief fouilleren, toeneemt, was het vorig jaar 66%, dit jaar is het 73%. Een kwart denkt dat het niet veiliger wordt door preventief fouilleren, dat is lager dan voorgaande metingen.

Afgelopen jaar zijn bij de commissie voor de politiekklachten geen klachten binnengekomen over preventief fouilleren.

7. Conclusie

Er is de afgelopen jaren in de aangewezen veiligheidsrisicogebieden een goed resultaat bereikt met de inzet van het instrument preventief fouilleren. Het aantal geregistreerde wapenincidenten in deze gebieden is aanzienlijk gedaald, zonder een al te groot beslag te leggen op de politiecapaciteit in deze gebieden. Er wordt door de politie op zorgvuldige wijze gefouilleerd, gezien het ontbreken van klachten hierover. Het draagvlak bij de Amsterdammers voor het instrument preventief fouilleren blijft onveranderd groot.

Daar staat tegenover dat er wel sprake is van een verontrustende stijging van het aantal geregistreerde wapenincidenten in geheel Amsterdam en ook is in een aantal gebieden nog sprake van een te hoge concentratie wapengeweld.

Op basis van de in deze notitie opgestelde criteria, is aanwijzing van de volgende gebieden geïndiceerd:

- het reeds aangewezen gebied in Amsterdam Centrum opnieuw aan te wijzen; de concentratie van de geregistreeerde wapenincidenten voldoen aan de criteria. Daarnaast is de inbreuk op het subjectieve veiligheidsgevoel in Amsterdam Centrum door de aanwezigheid van wapens fors, aangezien een groot deel van de wapenincidenten op en rondom horeca plaatsvinden. Additioneel uitgevoerd wapenbeleid zoals scanpoortjes en wapenkuisjes in de horeca zijn hier ook op gericht. Daarnaast is in Amsterdam Centrum sprake van een groot aantal straatroven en is het wapenbezit hoog. Preventief fouilleren juist in dit gebied heeft derhalve een uitstralingseffect op de subjectieve veiligheidsbeleving van burgers en op andere criminaliteit. Bovendien is alternatief wapenbeleid, gezien de functie van Amsterdam Centrum als uitgaansgebied en toeristische trekpleister waarbij sprake is van grote, diverse groepen bezoekers, waarbij van te voren niet duidelijk is wie precies Amsterdam Centrum komt bezoeken, minder effectief.
- een gebied in Amsterdam West aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied, het geboekte resultaat over 2009 niet tegengesproken. Het aan te wijzen gebied bestaat uit een deel van voormalig stadsdeel De Baarsjes, een deel van voormalig stadsdeel Oud-West, een deel van voormalig stadsdeel Bos en Lommer en een deel van voormalig stadsdeel Westerpark. Het gebied voldoet aan de in deze notitie opgestelde criteria en het niveau van geregistreeerde wapenincidenten is hoog, hoger dan in het niveau in de veiligheidsrisicogebieden in Oost en Zuidoost. Daar komt bij het forse aandeel van jeugd tot 25 jaar bij wapenincidenten in dit gebied en de recente uitwassen van wapengeweld gepleegd door jeugd in dit gebied. Hierdoor is het van belang om extra in te zetten op het terugdringen van wapenbezit en het wapengebruik door jeugd. Inzet van het middel preventief fouilleren zal hier aan een bijdrage kunnen leveren en daarnaast een duidelijk signaal afgeven dat wapenbezit niet getolereerd wordt.
- het reeds aangewezen gebied in Amsterdam Oost opnieuw aan te wijzen; de concentratie van de geregistreeerde wapenincidenten voldoen aan de criteria. Weliswaar is sprake van een lichte daling van het aantal wapenincidenten, toch is nog sprake van een zorgelijke situatie. Daarnaast is de daling aanmerkelijk lager dan die in de veiligheidsrisicogebieden Centrum en Zuid-Oost en nog van zo korte duur dat verlenging van de aanwijzing is geïndiceerd.
- het reeds aangewezen gebied in Zuidoost op nieuw aan te wijzen: de concentratie van geregistreeerde wapenincidenten voldoet aan de criteria, voorts is meer dan gemiddeld sprake van wapenincidenten met een groot uitstralingseffect, namelijk schietincidenten. De inbreuk op de openbare orde door de aanwezigheid van wapens is hiermee in Zuidoost dan ook zeer fors te noemen.
- Twee gebieden in Amsterdam Noord aan te wijzen als aandachtsgebied. Het gaat hierbij over de Van der Pek buurt en de Buikslotermeerpleinbuurt. Deze gebieden voldoen niet aan de in deze notitie opgesteld criteria. Hoewel wel het volume van minimaal 200 geregistreeerde wapenincidenten wordt gehaald, wordt niet de concentratie van 100 incidenten per vierkante kilometer gehaald (het gaat om 70 incidenten per vierkante kilometer). Desalniettemin is er op basis van de evaluatie aanleiding om de Van der Pek buurt en de Buikslotermeerplein buurt te benoemen tot aandachtsgebied en is er tevens aanleiding afspraken te maken over de gewenste daling van het aantal wapenincidenten.

De burgemeester heeft ten aanzien van het aanwijzen van veiligheidsrisicogebieden het volgende voornemen:

1. In Zuidoost opnieuw een veiligheidsrisicogebied aan te wijzen;
2. In Amsterdam Centrum opnieuw een veiligheidsrisicogebied aan te wijzen;
3. In Amsterdam Oost opnieuw een veiligheidsrisicogebied aan te wijzen;
4. In Amsterdam West een veiligheidsrisicogebied aan te wijzen;
5. De Van der Pekbuurt en de Buikslotermeerpleinbuurt in Amsterdam Noord tot aandachtsgebied te benoemen waarbij voor 1 oktober 2010 een plan van de subdriehoek Noord (D2) gepresenteerd dient te worden waarbij aangegeven wordt welke alternatieve maatregelen ter ontmoediging van het wapengeweld en het terugdringen van de wapenincidenten er genomen zullen worden, waarbij het uitgangspunt zal zijn dat het komende jaar het aantal wapenincidenten substantieel teruggebracht dient te zijn. Het exacte percentage wordt in het Regionale Veiligheidsplan vastgesteld.
6. Voor het komende jaar het onderzoek naar wapenincidenten en preventief fouilleren aan te vullen met een meer kwalitatief gedeelte waarin de effectiviteit van de ingezette acties om wapenincidenten tegen te gaan wordt onderzocht per soort wapenincidenten en waarbij wordt bekeken welke instrumenten het meest geëigend zijn bij de voorkomende problematiek.
7. Het vaststellen van de in deze notitie opgenomen criteria voor het aanwijzen en opheffen van veiligheidsrisicogebieden, waarbij het komende jaar met uw raad en deskundigen deze criteria nader gevalideerd zullen worden.